

Jaarprogramma 2017

Coördinatie Regeling Waddenzee

December 2016 - vastgesteld door het BWO op 7 december 2016 (versie 1.0)

Inhoud

Blz.

1	Inleiding	1
2	CRW-structuur en -netwerk	2
2.1	Werkgroep Vakbekwaamheid (Vb)	3
2.2	Werkgroep Risico's, Plannen en Procedures (RPP)	4
2.3	Themagroep Meldkamers (Mk)	5
2.4	Opstapregeling	5
3	Werkzaamheden en begroting 2017	7
3.1	Werkzaamheden CRW-bureau	7
3.2	CRW-begroting 2017 (vastgesteld BWO 18 mei 2016)	8
3.3	Planning	8
4	Deelnemers CRW-overleggen	9
5	Bijlage: Jaarprogramma Vakbekwaamheid 2017	10

1 Inleiding

Voor u ligt het CRW-jaarprogramma 2017, behorend bij de Coördinatie Regeling Waddenzee (CRW). Het programma is opgesteld in samenspraak met de aan het CRW verbonden partijen. Het heeft als doel de activiteiten in 2017 die werking van het Incidentbestrijdingsplan Waddenzee (IBP-W) bevorderen, weer te geven.

Uitgangspunten voor dit programma 2017 zijn het convenant en:

- Het Beleidsplan CRW 2016-2019, vastgesteld in het BWO op 10 juni 2015
- Het Meerjaren OTO plan 2016-2019, vastgestel in het BWO op 10 juni 2015
- Uitvoeringsplan Beleid 2016, versie 3.0, vastgesteld in het BWO op 17 december 2015 *1
- Het Jaarplan Vakbekwaamheid 2016, vastgesteld in het BWO op 17 december 2015*2
- De door de CRW (waterfunctionaris en secretariaat) in 2017 uit te voeren werkzaamheden

*1 In het Bestuurlijk Waddenzee Overleg (BWO) van 10 juni 2015 is het beleidsplan CRW 2016-2019 vastgesteld. Dit stuk, dat de implementatie van de structuur nader omschrijft, geeft een concrete invulling/uitwerking van het beleidsplan CRW 2016-2019, specifiek op het gebied van structuur en planning.

*2 Door de CRW-werkgroep Vakbekwaamheid wordt een apart jaarprogramma opgesteld. Hierin is aangegeven voor welke doelgroepen in 2017 gezamenlijke (door de CRW samengebrachte) vakbekwaamheidsactiviteiten worden georganiseerd.

*3 In dit programma wordt regelmatig de SAMIJ aangehaald. Daar waar de overeenkomsten het bundelen van krachten mogelijk maakt wordt de samenwerking gezocht.

Opbouw programma:

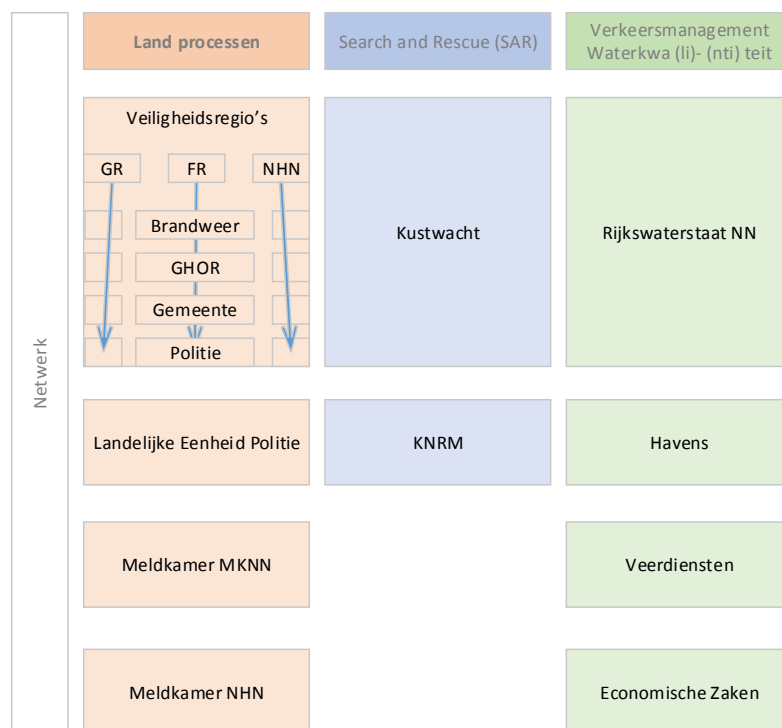
Hoofdstuk 1 bevat de inleiding en de uitgangspunten van het programma 2017.

Hoofdstuk 2 de toelichting op de CRW-structuur, het netwerk en de voor 2017 geplande werkzaamheden. De diverse CRW-activiteiten en -producten worden op- en vastgesteld vanuit de daarvoor ingerichte overleggen. De deelnemers aan de genoemde overleggen zijn afkomstig uit het netwerk. De deelnemers zijn verantwoordelijk voor de 'operationalisering' van het IBP-W.

Hoofdstuk 3 gaat in op de omschrijving van de werkzaamheden CRW-bureau voor 2017, samen met de door het Bestuurlijk Waddenzee Overleg vastgestelde begroting voor 2017.

2 CRW-structuur en -netwerk

In onderstaande schematische weergave zijn de in het netwerk betrokken organisaties benoemd. Deze zijn gerangschikt naar de verantwoordelijkheid of ondersteunende rol die de organisaties hebben binnen verschillende processen. In het Waddenzeegebied zijn een drietal veiligheidsregio's en zeventien gemeenten actief.

De CRW-structuur is met ingang van 2016 als volgt ingevuld:

- Bestuurlijk Waddenzee Overleg (BWO)
- Tactisch Waddenzee Overleg (TWO)
- Werkgroep Vakbekwaamheid (Vb)
- Werkgroep Risico's, Plannen en Procedures (RPP)
- Themagroep Meldkamers (Mk)
- Themagroep Opstappen, dit betreft de inzet van landhulpverleners op de Waddenzee

BWO: Het BWO is een afstemmingsoverleg op strategisch niveau en is verantwoordelijk voor het beheer, de bovenregionale afstemming en de operationele uitwerking van de CRW. Te formaliseren besluiten worden ter vaststelling door de BWO aan de drie veiligheidsregio's en aan Rijkswaterstaat en de Kustwacht voorgelegd. De relatie tussen CRW en de algemeen besturen (AB's) van de veiligheidsregio's is via drie burgemeesters in het BWO geborgd.

Concrete taken van het BWO zijn:

- Het verzorgen van de afstemming met de veiligheidsregio's, Rijkswaterstaat, Kustwacht en andere ministeries
- Het aansturen van het TWO (Tactisch Waddenzee Overleg) en monitoren van voortgang.
- Het BWO stelt programma's, begrotingen en jaarverslagen vast en bepaalt daarmee het ambitieniveau en de kwaliteitseisen voor de CRW.
- Het BWO signaleert bestuurlijke en operationele knelpunten en bepaalt mogelijke oplossingen.

TWO: In het Tactisch Waddenzee Overleg (TWO) vindt op tactisch niveau (hoofdlijnen) overleg tussen de partijen plaats. Het TWO bereidt de overleggen van het BWO voor en is de verbindende factor van de opdrachten naar de werk- en themagroepen, functionerend op operationeel niveau.

Concrete taken van het TWO zijn:

- Het TWO geeft opdrachten aan werkgroepen, zorgt voor opstarten en of afronden van themagroepen en monitort de voortgang.
- Vanuit de werk- en themagroepen worden de uitkomsten van (TWO)-opdrachten met advies voorgelegd aan het TWO en BWO. Voor elke werk- en themagroep is een tTWO-lid aangesteld als portefeuillehouder.
- Het TWO is de ambtelijke stuurgroep, zij verbindt de relevante landelijke ontwikkelingen aan de activiteiten van de CRW.
- De waterfunctionaris is lid van het TWO en voert regie op de processen in het TWO.

CRW-werk- en themagroepen

Werkgroepen: houden zich bezig met onderwerpen die permanent aandacht vragen. Ze hebben een structureel karakter.

Themagroepen: worden ingericht voor onderwerpen die tijdelijk speciale aandacht vragen en waarbij de uitwerking in de regel een opstap/kwaliteitsverbetering tot gevolg moet hebben. Per jaar wordt in het TWO bepaald welke onderwerpen het betreft.

2.1 Werkgroep Vakbekwaamheid (Vb)

We spreken over vakbekwaamheid, aangezien de nadruk niet alleen ligt op opleiden en oefenen. Voor dit plan gaat het over de bovenregionale multidisciplinaire afspraken voor de Waddenzee voor 2017. Doel is dat de functionarissen van de primaire doelgroep vakbekwaam worden en blijven voor optreden bij incidenten op, in of afkomstig van (effecten) de Waddenzee. Van belang is datgene dat niet op een andere wijze geregeld is voor de doelgroepen (wat is op het water 'anders', b.v. het opstappen, samenwerken met watermeldkamers, andere partners, bekendheid met nautische processen, tijdsverschil, etcetera).

Klein naar groot

Een van de uitgangspunten is dat de betrokken diensten op monodisciplinair niveau vakbekwaam zijn als het gaat om de eigen primaire processen. Vanuit de CRW vindt de bovenregionale regie plaats op de multidisciplinaire voorbereidingen. Dit programma is gericht is op operationele functionarissen en eenheden rondom het thema melding en alarmering.

E-learning

De werkgroep Vakbekwaamheid heeft als opdracht om in 2017 e-learning voor het IBP-Waddenzee op te leveren. Ervaring met e-learning voor de deelnemers aan de meldingen en alarmeringsoefeningen voor de meldkamers in 2015 en 2016 heeft laten zien dat met deze middelen de doelstelling om functionarissen vakbekwaam te krijgen en houden, laagdrempelig bereikt kan worden.

Doelgroep

De primaire doelgroep voor vakbekwaamheid zijn leden CoPI, OSC's en de centralisten en CaCo's van de meldkamers.

Uitvoering 2017

De werkgroep Vakbekwaamheid stelt zelf een jaarprogramma Vakbekwaamheid 2017 op (zie onder 5. Bijlage).

Belangrijke onderdelen uit het programma zijn:

- Meldkamers nemen jaarlijks deel aan een tweetal scholings- en bereikbaarheid (alarmerings)oefeningen.
- Focus op het nieuwe IBP-W, focus in 2017 op kennisoverdracht, door middel van de te ontwikkelen e-learning-module (per functie) en een tweetal themabijeenkomsten.

	Bijeenkomst 1: 28 februari 2017	Bijeenkomst 2
Plaats	Den Helder	Eemshaven
Locatie	KWC	Groningen Seaports
Organisatoren en betrokkenen	VR NHN, Kustwacht, KNRM	VR Groningen, Groningen Seaports

2.2 Werkgroep Risico's, Plannen en Procedures (RPP)

Als we over Risico's, Plannen en Procedures spreken, dan wordt daarmee bedoeld:

- Het in beeld brengen, en houden, van de risico's op de Waddenzee op basis van de risico profielen van de drie Veiligheidsregio en Rijkswaterstaat.
- Het bijhouden van de wijzigingen en actualiseren van het IBP Waddenzee en aanlandingsplaatsen.
- Het actueel houden en bijhouden van het dekkingsplan.
- Ontwikkelen van factsheets, scenariokaarten onderhouden en indien nodig ontwikkelen.

In het TWO wordt – met inbreng vanuit het RPP-overleg – de verbinding gelegd tussen de leerpunten uit de oefeningen en de planvorming. Indien nodig wordt in afstemming met de werkgroep Vakbekwaamheid het aanbieden aan de doelgroepen bepaald.

Uitvoering 2017

1. De werkgroep zorgt voor doorvertaling van nieuwe risicoprofielen en incidentmonitoring naar nieuwe scenario's (o.a. wadlopen).
2. Het dekkingsplan wordt in 2017 geactualiseerd en er volgt een voorstel voor de mogelijke operationele implementatie.
3. De werkgroep bekijkt de implementatie van reeds bestaande en nieuwe plannen (systemen, bekendheid).

2.3 Themagroep Meldkamers (Mk)

Op 15 september 2016 is met vertegenwoordigers van de meldkamer van het Kustwachtcentrum, Meldkamer Alkmaar en Meldkamer Noord-Nederland gesproken over de opdracht voor deze themagroep. Vanuit dit overleg is het voorstel opgesteld dit overleg op ad hoc-basis in te richten. Dit is op 31 oktober afgestemd in het Tactisch Waddenzee Overleg, waarin werd ingestemd met het gegeven voorstel.

Er zijn vier*1 aandachtspunten benoemd die deels operationeel en deels voor de hoofden MK (en dus voor de veiligheidsregio's) van belang zijn. Bij noemenswaardige (integrale) ontwikkelingen en gesignaleerde behoefte (evaluaties) wordt op ad hoc-basis het meldkameroverleg belegd. Dit vraagt geen structurele werk- of themagroep.

Onderwerpen als 'multi-verbindingen' vragen inderdaad aandacht, maar het is aan Planvorming, Vakbekwaamheid (mono) en multi-implementatie om hier invulling aan te geven. Ten behoeve van het gebruik van LCMS door de Kustwacht wordt een aparte pilot opgezet, waarbij de samenwerking met een pilot Veiligheidsregio gezocht. Hiervoor zal het Kustwachtcentrum via de CRW de Veiligheidsregio Fryslân benaderen.

Conclusie

Weinig onderwerpen zijn van dien aard dat dit een structureel overleg rechtvaardigt. Eerder zijn onderwerpen relevant voor de veiligheidsregio's of de CRW-overleggen TWO, RPP en/of Vakbekwaamheid. Indien vanuit deze overleggen de behoefte ontstaat, wordt een opdracht geformuleerd. Daarna is het vanuit het TWO te bepalen hoe, en in welke benodigde samenstelling, deze opdracht verder is te concretiseren en op te starten.

In dit CRW-jaarprogramma wordt dit onderwerp minimaal één keer per jaar voor de genoemde CRW-overleggen geagendeerd om de behoefte te peilen. Dit betreft dan ontwikkelingen als: LMO, water 'in' de meldkamers, verbindingen en (LCMS)-informatievoorziening. Op deze wijze kunnen de directeuren Meldkamer Noord-Nederland (M. van Ewijk) en Meldkamer Alkmaar (F. van Herpen) worden betrokken en/of geadviseerd.

Kortom: de themagroep (hoofden) Meldkamers wordt een ad-hoc-werkgroep die, na jaarlijkse behoeftepeiling, vanuit de CRW-overleggen bij elkaar gehaald kan worden.

*1: De vier aandachtspunten zijn:

1. Landelijke Meldkamer Organisatie (LMO): Het aansluiten bij en volgen van de ontwikkelingen in het LMO, een taak voor de themagroep CRW (en SAMIJ).
2. Het op uniforme wijze implementeren en structureren van water in de landmeldkamers. Het proces Search and Rescue (SAR) is hierbij leidend, met een voortrekkersrol voor de Kustwacht (JRCC). MKNN, Meldkamer VR NHN en Verkeerspost Brandaris, Verkeerscentrale Den Helder voeden met specifieke water-/landinformatie.
3. Verbindingen: gebruik LMG13- en RMG05-procedure vaststellen conform de processen zoals deze door de SAMIJ doorlopen zijn.
4. Informatievoorziening: de optimalisering informatievoorziening, gebruik LCMS door KWC* en RWS, maakt deel uit van de melding & alarmering (* pilot KWC-CRW/VRF).

2.4 Opstapregeling

Als we over opstapregeling spreken, dan bedoelen we het opstappen van landhulpverleners op varende eenheden. Deelnemers zijn de 'opstappende' landpartijen in het Waddenzegebied en de partij die voor het platform (het schip) zorgt waarop wordt opgestapt. De kolomvertegenwoordiger in de themagroep heeft zitting in het overleg mede namens de betrokken veiligheidsregio's.

De veiligheid van opstappers aan boord van vaartuigen is op verschillende manieren geregeld. In 2016 is het overleg gestart met als vertrekpunt de inventarisatie van de bestaande situatie, het onderzoek naar Waddenzee-brede uniforme procedures, gebruik van veiligheidsmiddelen en opleidingen. Doel is het komen tot een eenduidige visie op de inzet van landhulpverleners op het water (gemeentelijk ingedeeld gebied).

Het doel is om dit thema in 2017 af te ronden. Daarna moet een vervolginzicht geformuleerd worden en de opties voor eventuele vervolgstappen in beeld worden gebracht. Het is daarbij zaak dat de consequenties worden aangegeven van de inzet van landhulpverleners in termen van veiligheidsvoorzieningen, procedures en opleiding.

Het door de themagroep geformuleerde eindadvies over dit thema wordt voorgelegd aan de besturen van de veiligheidsregio's. Onderzoek naar mogelijke inzet van andere diensten en bedrijven als MIRG, bergers en dergelijke wordt hierbij ook in beeld gebracht.

Indien er een nieuwe themagroep moet komen, wordt dit aan het TWO voorgelegd die hiervoor een projectopdracht (laat) opstellen. In overleg tussen voorzitter en waterfunctionaris wordt de secretariële en andere ondersteuning van de themagroepen ingevuld.

3 Werkzaamheden en begroting 2017

3.1 Werkzaamheden CRW-bureau

De rol van het CRW-bureau betreft voornamelijk de coördinatie binnen het netwerk en het aanjagen en bewaken van de diverse taken. In 2017 worden daarvoor de volgende (regisserende) werkzaamheden uitgevoerd:

- Het organiseren van het BWO (2 maal per jaar) en TWO-bijeenkomsten (3-4 maal per jaar).
- Het ondersteunen van de voorzitters (portefeuillehouders TWO) in hun regierol voor de werkgroepen Vakbekwaamheid en Risico's, Planvorming en Procedures en de themagroepen Meldkamers en Opstapregeling.
- Het bewaken van de integraliteit, het houden van regie op acties en het sturen van de procesmatige voortgang van het totale CRW-proces.
- Het regievoeren op het CRW-beleidsplan 2016-2019 (inclusief tussenevaluatie van de structuur).
- Het opstellen van en regievoeren op het jaarprogramma en beleidsplan Vakbekwaamheid.
- Het voeren van overleg met de BWO-voorzitter, leidinggevendenden van de Veiligheidsbureaus, Rijkswaterstaat, Kustwachtcentrum, Burgemeesters, KNRM, et cetera.
- De organisatie van overleg met havenmeesters (2 mal per jaar), rederijen (2 maal per jaar) en bergers (1 maal per jaar).
  - De organisatie van een tabletop van rederijen in overleg met Vakbekwaamheid multi en brandweer (conform afspraak 11 oktober 2016 CRW-waterfunctionaris en Brandweer Fryslân).
- Het verzorgen van een cursusdagdeel IBP-W ten behoeve van opleidingen voor rederijen en havenbedrijven.
- Het faciliteren van de door de werkgroep Vakbekwaamheid georganiseerde CRW-thembijeenkomsten.
- Het aanvragen van en melden bij het ministerie van Economische Zaken van het gebruik van een meerjaren Natuurbeschermingswet (Nb)-vergunning ten behoeve van helikopterinzet bij operationele oefeningen.
- Het opstellen van twee CRW-nieuwsbrieven per jaar en het CRW-jaarverslag.
- Het bijhouden van de bij de Veiligheidsregio Fryslân ondergebrachte CRW-website: www.vrfryslan.nl/crw.
- Communicatie-activiteiten op social media.
- De deelname aan het landelijk overleg waterfunctionarissen onder leiding van het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV).
  - Onderzoek implementatie Handboek Incidentbestrijding op het Water.
  - Voeren ketenoverleg binnenvaart (2 maal per jaar).
  - Monitoren en borgen meldingsclassificaties van waterincidenten (scenario's) bij doorontwikkeling LMO.

3.2 CRW-begroting 2017 (vastgesteld BWO 18 mei 2016)

Begroting Coördinatie Regeling Waddenzee 2017			
Soort inkomsten		Begroot (€)	Inkomsten
Bijdrage Rijkswaterstaat (werkelijke kosten)		50.000,00	*1
Bijdrage Veiligheidsregio's		50.000,00	€ 50.000,00-
Bijdrage Eilandgemeenten		25.000,00	€ 25.000,00-
Bijdrage Waddenzeegemeenten		25.000,00	€ 25.000,00-
*1 RWS betaalt achteraf volgens de verdeelsleutel haar deel van de werkelijke gemaakte kosten.			
	Totaal	150.000,00	
Uitgaven			
Loonkosten			
-waterfunctionaris, secretaris, secretariaat	€	85.000,00	
Communicatie en -middelen	€	10.000,00	
Inhuur derden t.b.v. ondersteuning werk- en themagroepen en ontwikkelen e-learning	€	30.000,00	
Beheer actualisatie dekkingsplan, bijhouden IBP-W, themabijeenkomsten e.d.	€	25.000,00	
Totaal			€ 150.000,00

3.3 Planning

Wanneer	Wat
29 aug.'16	Bespreking eerste concept TWO
15 sept.'16	Bespreking CRW-werkgroep Vakbekwaamheid
29 nov.'16	Bespreking CRW-werkgroep RPP
15 sept.'16	Bespreking CRW-themagroep Meldkamers
29 nov.'16	Bespreking CRW-themagroep Opstappen
31 okt.'16	Besluitvorming definitief concept TWO
7 dec.'16	Besluitvorming BWO

4 Deelnemers CRW-overleggen

Werkgroep Risico's, Planvorming en Procedures

Sophia Dingenouts (voorzitter)	RWS
Harry Hoetjer	MkNN
Gerard Klok	Kustwacht
Dick Veen	KNRM
Gert van der Kruk	VRNHN
Bert Steeman	VRF
Ruben Pruij/vacature 2017	VRG

Werkgroep Vakbekwaamheid

Berry Bruinenberg (voorzitter)	VRNHN
Rob van Meer/ Jildau Hendriks	MKNN
Ron Corstanje	Kustwacht
Sophia Dingenouts	RWS
Dick Veen	KNRM
Karijn Munneke	VRG
Harry Broersma	VRF
Caroline Hermans	MK Alkmaar

Themagroep Meldkamers (ad-hoc, geen voorzitter)

Jildau Hendriks	MKNN
Sophia Dingenouts	RWS
André Kaag	Kustwacht
Caroline Hermans	MK Alkmaar
Via LE politie	Politie

Themagroep Opstapregeling

Patrick Grim (voorzitter)	VRNHN / brandweer
Dick Veen	KNRM
Arno Overduin	RAV Fryslân
Cor van Leeuwen	Politie
Dennis van Harten	Brandweer

5 Bijlage: Jaarprogramma Vakbekwaamheid 2017

Opzet Electronische Leeromgeving (ELO)

- Uitgangspunten:
  - Moet kunnen worden ingelezen in de systemen die gebruikt worden
  - Moet door externen gebruikt kunnen worden
  - Input is afkomstig van alle betrokken instanties
- Tot stand brengen van ELO voor de volgende doelgroepen
  - Meldkamercentralisten en CaCo's
  - Centralisten 'water'-meldkamers
  - Leden CoPI
  - Havendiensten
  - OSC, SAR-liaison
- Bepalen content per doelgroep(en) en opzet pilot t.b.v. opzet en gebruik ELO

Jaarplan 2017, MJP 2016-2019

- De organisatie van een tweetal themabijeenkomsten in Noord-Holland Noord en Groningen (Veiligheidsregio Groningen en Groningen Seaport).
- De organisatie van een tweetal voorlichting- en alarmeringsoefeningen voor de meldkamers (als in 2016) voor de centralisten en CaCo's. Het overleg Vakbekwaamheid actualiseert de opzet van het programma en kiest de locaties.
- KWC, uitnodigen CaCo's om deel te nemen aan de KWC SAREX-oefeningen.
- KWC onderzoekt met de KNRM de mogelijkheid tot de organisatie van een duik oefening op de Waddenzee (optie naar 2018).
- Simulatietraining Alarmering en communicatie.
- Ontwikkelen e-quiz.

Opzet pilot 'simulatietraining Alarmering en communicatie'

In 2017 wordt een pilot van een training 'simulatie Alarmering en communicatie' georganiseerd. De betrokken functionarissen zijn: CoPI-leden, centralisten, CaCo's en OSC's. De opzet is gericht op training en vaardigheden die nodig zijn voor de processen alarmering en informatiemanagement. Het is geen oefening, maar een training waarin de vaardigheden getraind worden. De exacte invulling wordt in 2017 door de CRW-werkgroep Vakbekwaamheid ontwikkeld, waarna de pilot aan de doelgroep wordt aangeboden. Daarbij kan de deelname per veiligheidsregio verschillen in verband met het gegeven dat niet alle deelnemers van de doelgroep in 2017 deze pilot kunnen doorlopen. Dit krijgt in 2018 en verder een vervolg.

E-quiz

De focus ligt begin 2017 nog op het ontwikkelen van een e-learning, maar daarna moeten we ook het kennisniveau op peil houden. Een middel daarvoor is de e-quiz (1 maal per kwartaal). Dit wordt medio 2017 door Vakbekwaamheid voorbereid, zodat we dat in 2018 kunnen gebruiken.

Leertafels a.d.h.v. incidenten

Afhankelijk van de aard en het aantal incidenten (budget voor reserveren).

Rederijen, wadlopen en havenbedrijven

- Rederijen: eenmaal per vier jaar multidisciplinair oefenen. In te vullen door veiligheidsregio (multifuncties), brandweer, ambulancedienst en KNRM (te betrekken uitkomst opstapregeling), KWC en meldkamers (melding en alarmering).
- Rederijen: veiligheidsregio inventariseert de geplande monodisciplinaire oefeningen van partners (brandweer, KNRM) en bevordert het delen van ervaringen vanuit:
  - Mono-oefeningen van de betrokken kolommen
  - uitkomsten rederijenoverlegDoor veiligheidsregio beleggen van tabletop-bijeenkomsten voor medewerkers rederijen met multidisciplines als medewerkers meldkamers/CaCO's/leiders CoPI-informatiemanagers/OL en havenbedrijven, RWS.
- Wadlopen: voortgang wadloopverordening; KWC/KNRM-CRW volgen het proces inclusief beoordelen van de lesstof met de gewenste inbreng door de overheid (onderdeel veiligheid) voor de gidsen.

Inzet KWC SAR-helikopter en 'gebruik' Nb – wet ontheffing

- Wadlopen: KNRM en KWC beoordelen inzet KWC SAR-helikopter ten behoeve van het onderdeel OTO-proces wadloopgidsen; conform afspraken EZ unit Waddenzee informeren.
- KWC-KNRM stations: stations aan de Waddenzee (Den Oever, Harlingen, Lauwersoog, Eemshaven) oefenen jaarlijks met de KWC-helikopter en kunnen gebruikmaken van ontheffing (Beheersplan).

RWS

De inbreng van RWS in dit CRW-jaarprogramma Vakbekwaamheid 2017 vindt plaats vanuit het programma Veiligheid bieden en Veiligheid krijgen (VbVg), het Ecologisch Spoorboekje (ES) en de inzetplannen per gebied. Mogelijk worden deelnemers hierbij vanuit de hoofdstructuur – Veiligheidsregio's – en de gebiedsbeheerders betrokken. Daarnaast zijn het onderwerpen vanuit VbVg en ES – inzetplannen – die als thema's in de OTO-processen worden opgenomen. Dit wordt in 2017 verder ingevuld, onder meer met een RWS-oefening die in het derde kwartaal wordt gehouden.